

עמו היא יולדת בתורה ועבודתו של בעל כנ"ל :

אם אדוניו יתן לו אשה וילדה לו בנים או בנות האשה וילדיה תהיה לאדוניה. יש לרמוז. דידוע ומבואר במדרש פ' וילא שאין זיווגו של איש אלא מן הקב"ה דכתיב ומה' אשה משכלת. והקב"ה יושב ומזוג זיווגים וקשה לפניו כקרי"ס. והיהיא מטרונא שהי' דבר זה קל בעיניה ולקחה אלף עבדים ואלף שפחות וזיווגה אותן בלילה אחד. למחר באו אללה זה מוחו כפלע וזה נשמט עינו וזה נשבר רגלו ע"ש. וזה שאנו רואין עכשיו בזמנינו אותן הבחורים הריקים שזיווגם קל בעיניהם ויקחו להם נשים מכל אשר בחרו להם הם בעלמם והיום בוחר בזה ולמחר בוחר באחרת. סופם שאין זיווגם עולה יפה ולמחר זה מוחו כפלע זה נשמט עינו זה נשבר רגלו בקטנות ומריבות כנ"ל. לא כן הבחורים הכשרים שמסתכלים לשמים שזמין להם הקב"ה זיווגם מן השמים. הם זיווגם עולה יפה באשה כשירה ובנים הגונים בדור ישרים יבורך ועליהם נאמר. אשתך כגפן פוריה וכו'. וזה שהוא מרומז בכאן. אם אדוני יתברך יתן לו אשה היינו שזיווגו מן השמים. אזי זיווגו עולה יפה וילדה לו בנים או בנות. עוסקים בתו"מ לשמה. וזה האשה וילדי' תהי' לאדוני' יתברך. היינו אשה כשירה וילדים כשרים עובדי השי"ת כנ"ל והבן :

ואם שלש אלה לא יעשה לה וילאה חנם אין כסף. ופירש"י ואם שלש אלה לא יעשה לה והיא לא הי' בידה לפדות את עלמה. וילאה חנם הלא בסימנים. ובאזה"ח מפרש אה"כ על ענין הגלות והגאולה ע"ש לדרכו בקודש. ולדרכנו י"ל עד"ז. הסיבות שלש אלה. הם גימט' תרס"ו. והיינו הזמן קן הגאולה המבואר בזוה"ק פ' ורא' ופ' שמות ברא' דווי"ן ע"ש. ובעונותינו שלא הי' בידנו זכות לזכות אל הגאולה בשנה ההיא. ז"ש ואם שלש אלה לא יעשה לה ופירש"י והיא לא הי' בידה לפדות את עלמה היינו כאמור שלא הי' בידנו זכות אל הגאולה. אזי מעתה יולאה חנם ופירש"י תלא בסימנין. היינו סימנים שאמרז"ל (יבמות ע"ט.) שלשה סימנים יש באומת ישראל. רחמים ביישנים גומלי חסדים. ויהי' ישראל איך שיהי' תלילה עכ"פ יש בהם סימנים הללו שהם רחמני"ם ביישנים גומלי חסדים ותלא בסימנים ברא' כיה"ר :

ואשר לא זרה והאלהים אנה לידו. וקשה הלא אין הקב"ה מייחד שמו על הרעה. אלא רמוז יש

חכמה. ז"ש ואלה המשפטים היינו חכמת התורה. אשר תשים לפניכם היינו יראה כנ"ל. ופירש"י כשלתן הערוך ומוכן לאכול ר"ל כשלתן הערוך על ירך המשכן לפונה מטעם זה כנ"ל והבן :

אוי ואלה המשפטים חוזר לפרשה שלמעלה עה"כ ושפטו את העם בכל עת. כדאיתא במדרש לדרכו ע"ש וכן י"ל לדרכנו. והפי' בכל עת היינו פרנסה כמ"ש רז"ל (כתובות כ'). עה"כ עושה לזקה בכל עת זה הן בניו ובנותיו הקטנים ע"ש. ור"ל ושפטו את העם בכל עת היינו לדונם לכף זכות כפי ערך הפרנסה וטפלי החלום בו כי אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו. וזה ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם ופירש"י כשלתן הערוך ומוכן לאכול היינו לפי ערך הפרנסה כנ"ל :

ואלה המשפטים אשר תשים לפניכם. ופירש"י למה כסמכה פרשת דינין לפרשת מזבח לומר לך שתשים סנהדרין אלל המזבח ע"ש. ובמסכת סנהדרין דרשו רז"ל מזה אזהרה אל הדיין ע"ש. ועד"ז יש לרמוז עוד אזהרה על מינוי הדיין שלא למנות דיין בעל מחלוקת רק איש שלום מטיל שלום מן הת"ח המרצים שלום בעולם. והיינו כפירש"י לעיל עה"כ כי חרבך הנפת עלי' ותחללה. שהמזבח מטיל שלום וכו' לפיכך לא יבא עליו כורת ומחבל ע"ש. ז"ש שתשים סנהדרין אלל המזבח היינו למנות דיין איש שלום ולא יבא עליו כורת ומחבל היינו דיין בעל מחלוקת :

אוי המזבח היינו תפלה שבמקום קרבנות. וסנהדרין היינו תורה. וזה שתשים סנהדרין אלל המזבח היינו תורה עם תפלה דייקא :

אם בעל אשה הוא וילאה אשתו עמו. ופירש"י אם בעל אשה הוא ישראלי. כשנפטרה אמי הלדיקת הקדושה מרת מלכה זנוק"ל לעולמה. בשעה ששכבה על הבית עלמין קודם הקבורה אמר אאב"ר זנוק"ל להחסיד הישיש ר' משולם פליגנאקער ז"ל. שילך וילחוש לה באזנה שהוא נותן לה חלק החלי מתורתו ועבודתו. והיינו כאומרם ז"ל (סוטה כ"א.) באגרא כו' דנטרן לגבריהו עד דאתי מבי מדרשא מי לא פלגאן בהדייהו ע"ש. ובמסכת ברכות (י"ז.) נשים במאי זכיין וכו' ע"ש. ובמסכת כתובות (ס"ב.) כן יתן לידידו שנא אלו נשותיהן של ת"ח וכו' ע"ש. ובמק"מ על הזה"ק בראשית (כ"ד.) הטעם שהנשים פטורות ממ"ע שהזמן גרונא ע"ש. וי"ל זה שהוא מרמז בכאן. אם בעל אשה הוא ופירש"י ישראלי היינו אשה כשירה. אזי וילאה אשתו